

Tahsin BECAN
CHP Yalova Milletvekili
Milli Savunma Komisyonu Üyesi

47659

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96. ve 99'uncu maddelerine uygun olarak, Tarım ve Orman Bakanı Sayın İbrahim YUMAKLI tarafından yazılı olarak yanıtlanması için gereğinin yapılmasını arz ederim.
21.07.2026

Tahsin BECAN
Yalova Milletvekili

Seçim bölgem Yalova; modern kivi yetiştiriciliğinin Türkiye'deki ilk merkezlerinden biri olmasının yanı sıra yıllardır ülkemizin en önemli kivi üretim bölgeleri arasında yer almaktadır. Ancak son dönemde üreticiler; artan girdi maliyetleri, düşük alım fiyatları, pazarlama sorunları, plansız ithalat, depolama yetersizlikleri ve iklim kaynaklı riskler nedeniyle ciddi ekonomik kayıplarla karşı karşıya kalmaktadır.

Özellikle hasat dönemlerinde gerçekleştirilen kivi ithalatı, yerli üreticinin ürününü değerinde satmasını zorlaştırmakta, üreticinin emeği karşılığını bulamamaktadır. Türkiye, 2024 yılında 3 bin 361 ton kivi ithalatı için 1 milyon 463 bin dolar öderken, 2025 yılında ithalat miktarı 7 bin 413 tona, döviz ödemesi ise 4 milyon 680 bin dolara çıkmıştır. Gübre, ilaç, mazot, elektrik ve işçilik maliyetlerindeki yüksek artışlar karşısında üreticinin gelirinin aynı oranda artmaması, birçok üreticiyi üretimden çekilmeyi dahi düşünür hale getirmiştir.

Bu çerçevede;

1. Bakanlığınızın verilerine göre. Yalova'da son beş yılda kivi üretim alanı, üretim miktarı ve üretici sayısı nasıl değişmiştir?
2. Yalova'da faaliyet gösteren kivi üreticilerinin üretim maliyetlerine ilişkin Bakanlığınız tarafından yürütülen güncel bir maliyet analizi bulunmakta mıdır?
3. Son beş yılda Yalova'da kivi üreticilerine sağlanan destekleme ödemelerinin toplam tutarı nedir? Bu desteklerin artırılmasına yönelik bir çalışma yürütülmekte midir?
4. Kivi hasat dönemlerinde gerçekleştirilen ithalatın yerli üretici üzerindeki etkisine ilişkin Bakanlığınızca hazırlanmış herhangi bir etki analizi bulunmakta mıdır? Kivi ithalatının hasat dönemi dikkate alınarak planlanmasına yönelik bir düzenleme yapılması gündemde midir?
5. Yalova'da kivi üreticilerinin ürünlerini sağlıklı koşullarda muhafaza edebilmeleri amacıyla soğuk hava deposu ve lisanslı depoculuk yatırımlarına yönelik Bakanlığınızın yürüttüğü veya planladığı destek programları nelerdir?
6. Son yıllarda yaşanan don, dolu, aşırı sıcaklık ve kuraklık gibi iklim olaylarından etkilenen Yalovalı kivi üreticilerine yönelik hangi destekler sağlanmıştır? Yeni bir destek paketi planlanmakta mıdır?
7. Yalova kivisinin markalaşması, ihracat kapasitesinin artırılması ve üreticinin katma değerden daha fazla pay alabilmesi amacıyla Bakanlığınızın yürüttüğü özel bir proje veya eylem planı bulunmakta mıdır? Yoksa olacak mıdır?
8. Artan maliyetler ve gelir kaybı nedeniyle üretimden çekilmeyi düşünen kivi üreticilerinin üretimde kalmasını sağlamak amacıyla Bakanlığınızın kısa ve orta vadede hayata geçirmeyi planladığı somut destek ve politika adımları nelerdir?